

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING

1.1. Identificatie van de stof	LPG (Liquefied Petroleum Gas; < 0,1% 1,3-butadieen)
1.2. Gebruik van de stof	Motorvoertuigbrandstof
1.3. Identificatie van de onderneming	Nefco Storage & Trading BV, BK Gas BV, OK Gas BV Regterweistraat 15 4181CE Waardenburg T. 0418 - 587 000 E. info@nefco.nl
1.4. Telefoonnummer voor noodgevallen	0418 - 587 000

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

Classificatie
Volgens 1272/2008/EG (CLP)
Gevarenklassen / Gevarencategorieën Gevarenaanduidingen:
Ontvlambaar gas, Categorie 1 H220
Gassen onder druk H280

Volgens 67/548/EEG of 1999/45/EG
Gevarenkenmerken R-zin(nen):
Zeer licht ontvlambaar. R12

Labeling

Labeling volgens 1272/2008/EG

Symbool/symbolen:

Signaalwoorden:
Gevaarlijk.

CLP Gevarenklassen:
RISICO'S VOOR HET LICHAAM:
H220 **Zeer** licht ontvlambaar gas.
H280 Bevat gas onder druk; kan ontploffen bij verwarming.

GEZONDHEIDSRISICO'S:
Volgens de maatstaven van de GHS geen risico voor de gezondheid.

GEVAREN VOOR HET MILIEU:
Volgens de maatstaven van de GHS geen risico voor het milieu.

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

Classificatie, Labeling en Verpakking (CLP)

Preventie:

- P102 Buiten bereik van kinderen houden.
- P210 Verwijderd houden van warmte/vonken/open vuur/hete oppervlakken – niet roken.
- P243 Maatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit.

Reactie:

- P377 Brand door lekkend gas niet blussen, tenzij het lek veilig gedicht kan worden.
- P381 Alle ontstekingsbronnen wegnemen als dat veilig gedaan kan worden.

Opslag:

- P403 Op een goed geventileerde plaats bewaren.

Labeling volgens 1999/45/E

EG gevaarsymbolen:

EG Indeling:

Zeer licht ontvlambaar.

EG gevarencategorieën:

R12 Uiterst ontvlambaar.

EG veiligheidsaanbevelingen:

- S2 Buiten bereik van kinderen bewaren.
- S9 Op een goed geventileerde plaats bewaren.
- S16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen. Niet roken.
- S33 Maatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit.

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

Andere gevaren

Gezondheidsgevaren:

Inademing van hoge dampconcentraties kan verzwakking van het centrale zenuwstelsel (CZN) veroorzaken, leidend tot duizeligheid, een lichtgevoel in het hoofd, hoofdpijn en misselijkheid.

Door hoge gasconcentraties kan de beschikbare zuurstof in de lucht verdreven worden en kunnen verlies van bewustzijn en overlijden plotseling optreden als gevolg van gebrek aan zuurstof.

Blootstelling aan snel expanderende gassen kan vriesbrandwonden aan de ogen en/of op de huid veroorzaken.

Gevaren voor de veiligheid:

De dampen zijn zwaarder dan lucht. Dampen kunnen zich langs het grondoppervlak verplaatsen en bij veraf gelegen ontstekingsbronnen komen, met het gevaar van terugslaande brand. Bij het pompen kunnen elektrostatische ladingen ontstaan. Elektrostatische ontlading kan brand veroorzaken.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

3.1. Stof

CAS nr. 68476-85-7

3.2. Preparaat (mengsel)

Een complexe verzameling koolwaterstoffen, verkregen door destillatie van ruwe olie. Bestaat uit koolwaterstoffen, overwegend C3 tot en met C7, met een kooktraject van ongeveer -40°C tot 0°C. Kan tevens geurstoffen bevatten (meestal mercaptaan). 1,3-butadien, geclassificeerd als carcinogeen van categorie 1 en als mutageen van categorie 2, kan aanwezig zijn in concentraties van minder dan 0,1%.

3.4.

R12.

3.5.

Indeling volgens 1272/2006/EG en 67/548/EG

Chemische naam	Liquefied Petroleum Gas
CAS nr.	68476-85-7
EINECS	270-704-2
REACH registratie nr.	uitgezonderd
Concentratie	<= 100%
Symbool	F+
R-zinnen	R12

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

4. EERSTE HULP MAATREGELEN

Inademing	<p>Verplaats het slachtoffer naar een plek met frisse lucht.</p> <p>Als het slachtoffer bij bewustzijn is, houdt het slachtoffer dan rustig en laat het slachtoffer verder bijkomen.</p> <p>Als het slachtoffer wel ademt, maar bewusteloos is, leg het slachtoffer dan in stabiele zijligging. Waarschuw een arts.</p> <p>Als het slachtoffer niet meer ademt, waarschuw 112 en pas onmiddellijk kunstmatige beademing toe.</p>
Oogcontact	<p>Verwijder zo mogelijk contactlenzen. Houdt de oogleden geopend en spoel met ruime hoeveelheid water gedurende minstens 15 min. Raadpleeg onmiddellijk een oogarts.</p>
Huidcontact	<p>Zowel bij bevroeringsverschijnselen als verbrandingsverschijnselen spoel met ruime hoeveelheid water gedurende minstens 15 min. Verwijder geen kleding. Raadpleeg onmiddellijk een arts.</p>
Inslikken	<p>Inslikken is onwaarschijnlijk. Als dit toch gebeurt, laat het slachtoffer water drinken. Wek geen braken op. Raadpleeg onmiddellijk een arts.</p>
Overige informatie	<p>LPG gas neemt zuurstof weg. Gebrek aan zuurstof veroorzaakt in eerste instantie hoofdpijn, duizeligheid en misselijkheid. Langdurig zuurstof gebrek kan leiden tot bewusteloosheid en zelfs overlijden.</p>

5. BRANDBESTRIJDINGSMATREGELEN

Geschikte blusmiddelen	<p>Alle bekende blusmiddelen kunnen gebruikt worden.</p>
Blootstellinggevaar	<p>Bij onvolledige verbranding kan koolmonoxide vrijkomen.</p>
Speciale uitrusting voor brandweertien	<p>Draag volledige beschermende kleding en ademhalingsapparatuur.</p>
Specifieke methoden	<p>Stop indien mogelijk de LPG uitstroom.</p> <p>Blus geen LPG brand tenzij absoluut noodzakelijk. Spontaan, explosief herontsteken van het LPG kan namelijk optreden. Blus wel elk ander vuur in de omgeving van de LPG brand dat het gevolg is van die LPG brand.</p> <p>Koel de LPG houdende (installatie-)onderdelen met ruime hoeveelheid water.</p>
Specifieke risico's	<p>Blootstelling aan vuur en hitte kan LPG houdende (installatie-)onderdelen (zoals de tank, leidingen, pomp etc.) doen opschieten of exploderen.</p>

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

6. MAATREGELEN BIJ ONGEWILD VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen	Draag bij werkzaamheden aan of in de directe omgeving van de LPG installatie lichaam bedekkende, brandwerende en antistatische kleding inclusief veiligheidsbril, -handschoenen en -schoenen.
Algemene maatregelen	Evacueer onmiddellijk de omgeving. Schakel ontstekingsbronnen uit en voorkom statische ontlading. Zorg voor voldoende ventilatie. Stop indien mogelijk de LPG uitstroom, als dat zonder persoonlijke voorzorgsmaatregelen mogelijk is. Kan dat alleen met persoonlijke voorzorgsmaatregelen, maar draagt u die niet, ondemeemt u dan geen poging de LPG uitstroom te stoppen. Voorkom dat LPG binnendringt in rioleringen, putten, kelders en elke (laag gelegen) plaats waar ophoping gevaarlijk is.
Milieumaatregelen	Laat het vloeibaar LPG verdampen. Voorkom dat LPG binnendringt in rioleringen, putten, kelders en elke (laag gelegen) plaats waar ophoping gevaarlijk is. Ventileer de ruimte en omgeving langdurig.
Reinigingsmethoden	Laat het vloeibaar LPG verdampen. Ventileer de ruimte en omgeving langdurig. Spoel zo nodig de LPG houdende delen van de installatie door met inert gas.

7. HANTERING EN OPSLAG

7.1. Hantering	Gebruik bij het hanteren van LPG de in hoofdstuk 8 omschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.
7.2. Opslag	Gebruik alleen daarvoor ontworpen, gekeurde en correct gelabelde drukapparatuur. Zorg dat die drukapparatuur in een goed geventileerde omgeving staat, vrij van ontstekings- en hittebronnen.
7.3. Specifiek gebruik	LPG is alleen onder druk vloeibaar. Om die reden alleen opslag in daarvoor ontworpen, gekeurde en correct gelabelde drukapparatuur. LPG is bij kamertemperatuur en gewone druk gasvormig. Maar in gasvorm is LPG zwaarder dan lucht.

8. MAATREGELEN BIJ BLOOTSTELLING, PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1. Grenswaarde voor blootstelling	MAC waarde 1000 ppm of 1.800 mg/m ³
-------------------------------------	--

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

8.2. Persoonlijke beschermingsmiddelen

De volgende persoonlijke beschermingsmiddelen zijn vereist bij het werken aan of in de directe omgeving van de LPG installatie of bij de opslag en het hanteren van LPG:

lichaam bedekkende, brandwerende, antistatische kleding

veiligheidsbril

veiligheidsschoenen

veiligheidshandschoenen

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

9.1. Uiterlijk en kleur

Geur

Kleurloze vloeistof (in opslag onder druk). Kleurloos gas bij kamertemperatuur in de vrije ruimte.
Kenmerkende, zoetachtig geur indien voorzien van geurstof. Reukloos indien niet voorzien van geurstof.

9.2. Kookpunt

Smeltpunt

Vlampunt

Zelfontbrandingstemperatuur

Relatieve dichtheid, gas (lucht=1)

Relatieve dichtheid, vloeistof (water=1)

Dampdruk bij 15°C

Explosiegrenzen

Oplosbaarheid in water

Tussen -40 en 0 °C

Tussen -187 en -138 °C

Tussen -104 en -60 °C

Tussen 360 en 465 °C

Tussen 1,5 en 2

Tussen 0,5 en 0,6

Tussen 0,7 en 6,5 bar

Tussen 1,5 en 9,5 vol% in lucht

Slecht / niet oplosbaar

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Stabiliteit en reactiviteit

LPG is een stabiel en geen zelf reagerend product.

10.1. Te vermijden omstandigheden

Ontstekings- en hittebronnen.

10.2. Te vermijden materialen

Zuurstof en oxiderende stoffen.

10.3. Gevaarlijke ontledingsproducten

Onder normale opslagomstandigheden vormen zich geen gevaarlijke ontledingsproducten.

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Basis voor de beoordeling	Deze informatie is gebaseerd op de toxicologische informatie van de bestanddelen van LPG.
Werking op de luchtwegen	In gasvorm niet irriterend, maar kan wel bevrozingsverschijnselen veroorzaken.
Werking op de ogen	In gasvorm niet irriterend. Het kan (zowel in vloeibare als in gasvorm) bevrozingsverschijnselen veroorzaken.
Werking op de huid	In gasvorm niet irriterend. Het kan (zowel in vloeibare als in gasvorm) bevrozingsverschijnselen veroorzaken.
Inademen	Veroorzaakt in eerste instantie hoofdpijn, duizeligheid en misselijkheid. Langdurige blootstelling kan leiden tot bewusteloosheid of overlijden.
Inslikken	Inslikken is onwaarschijnlijk. Het kan bevrozingsverschijnselen veroorzaken.

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

Basis voor de beoordeling	Deze informatie is gebaseerd op de ecologische informatie van de bestanddelen van LPG.
12.1. Ecotoxiciteit	LPG verdampt snel en is om die reden niet of nauwelijks schadelijk voor bodem en water.
12.2. Mobiliteit	Vanwege de grote vluchtigheid is lucht het enige milieu waarin LPG gas aangetroffen zal worden.
12.3. Persistentie en afbreekbaarheid	LPG is vermoedelijk goed biologisch afbreekbaar, maar komt maar zeer kort in vloeibare fase voor en verdampt snel.
12.4. Mogelijke bioaccumulatie	Geen gegevens bekend van bioaccumulatie. Bioaccumulatie wordt onwaarschijnlijk geacht.
12.5. PBT- en zPzB	LPG voldoet niet aan de criteria ter identificatie van persistente, bioaccumulerende en toxische stoffen (PBT-stoffen) en zeer persistente en zeer bioaccumulerende stoffen (zPzB-stoffen) en wordt om die reden beschouwd PBT of zPzB te zijn.

Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

Algemeen	Het LPG bij voorkeur verbruiken. Anders het ongebruikt LPG affakkelen met een geschikte brander met vlam dover op een daartoe geschikte locatie, of afblazen in een gebied waar het risico op ontsteking beheerst is. Werk daarbij als hanteren in hoofdstuk 7.
Ledige verpakking	De drukapparatuur moet leeg voor vervoer worden aangeboden. Bij vervoer van lege druk apparatuur, dient op het vervoersdocument vermeldt te worden "lege houder, laatste lading: UN 1965, mengsel van koolwaterstofgassen, vloeibaar gemaakt, n.e.g., 2.1, (C/D)"

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Wegtransport (ADR)/railtransport (RID)/binnenlands waterwegtransport (AD)

UN nummer	1965
Benaming en beschrijving	Mengsel van koolwaterstofgassen, vloeibaar gemaakt, n.e.g. (LPG)
Klasse	2
Classificatiecode	2F
Gevaarsidentificatienummer	23
Vervoerscategorie (tunnelcode)	2 (B/D)
Etikettering ADR	

Overige transport informatie	Zorg ervoor dat de bestuurder/machinist/stuurman op de hoogte is van de mogelijke gevaren van de lading en weet hoe te handelen bij ongeval of noodtoestand. Alvorens lege drukapparatuur per wegtransport te vervoeren, zorg dat deze goed geborgd is.
------------------------------	--

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

EG klassering	F+;R12
Symbolen	F+: zeer licht ontvlambaar
Risico zinnen	R12 Zeer licht ontvlambaar
Veiligheidszinnen	S9 Op een goed geventileerde plaats bewaren. S16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen. Niet roken.

**Veiligheidsinformatieblad
LPG\AUTOGAS
Verordening 1907/2006/EG**

16. OVERIGE INFORMATIE

Zorg ervoor dat alle nationale, lokale wetgevingen nageleefd worden.

Zorg ervoor dat het brandgevaar bekend is.

Het verstikkingsgevaar wordt vaak over het hoofd gezien en dient de nodige aandacht te krijgen bij instructie en opleiding.

Voor het gebruik van deze stof in een nieuw proces of experiment dient een zorgvuldige materiaal geschiktheid en veiligheidsstudie uitgevoerd te worden.

Dit blad is met de uiterste zorgvuldigheid samengesteld. De eigenaar aanvaardt echter geen enkele aansprakelijkheid voor schade in welke vorm dan ook ontstaan door het gebruik van gegevens uit dit blad. Dit veiligheidsinformatieblad is opgesteld volgens de geldende Europese Richtlijnen en is van toepassing in alle landen die deze richtlijnen in eigen wetgeving hebben omgezet.